

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Põllumajandusministri ja maaeluministri määruste muutmine seoses Maamajanduse Infokeskuse liitmisega Põllumajandusuuringute Keskusega” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määruse kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 74 lõike 4 ja § 83 lõike 1 alusel.

Maaeluministri määruse „Põllumajandusministri ja maaeluministri määruste muutmine seoses Maamajanduse Infokeskuse liitmisega Põllumajandusuuringute Keskusega” (edaspidi *eelnõu*) kehtestamise vajadus tuleneb asjaolust, et alates 1. jaanuarist 2018. aastal liideti riigiasutus Maamajanduse Infokeskus (edaspidi *MMIK*) riigiasutusega Põllumajandusuuringute Keskus (edaspidi *PMK*) ning liidetava riigiasutuse MMIK tegevus lõpetati. Maaeluministri 25.09.2017. a käskkirja nr 1.1-2/118 „Maamajanduse Infokeskuse ja Põllumajandusuuringute Keskuse töö ümberkorraldamine” (edaspidi *käskkiri*) kohaselt antakse õigusaktides sätestatud MMIK-i õigused ja kohustused üle PMK-le, sealhulgas ülesanded, mis tulenevad põllumajandusministri 1. aprilli 2015. a määrusest nr 29 „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” raames antava tehnilise abi toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord” (edaspidi *tehnilise abi määrus*) ning maaeluministri 2. märtsi 2017. a määrusest nr 24 „Eesti maaelu arengukava 2014–2020 seire ja hindamise kord” (edaspidi *seire ja hindamise määrus*).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) (edaspidi *maaelu määrus*) artikli 54 kohaselt tuleb igal liikmesriigil luua riiklik maaeluvõrgustik, mille ülesanne on suurendada sidusrühmade kaasatust maaelu programmide rakendamisse, parandada maaelu arengu programmide rakendamise kvaliteeti, teavitada laiemat üldsust maaelu arengu poliitikast ja rahastamisvõimalustest ning edendada innovatsiooni põllumajanduses, toidu tootmises, metsanduses ja maapiirkondades.

„Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ (edaspidi *MAK 2014–2020*) peatüki 17 „Riiklik maaeluvõrgustik” kohaselt täitis 2017. aasta lõpuni maaeluvõrgustiku ülesandeid MMIK-i maaelu- ja innovatsioonivõrgustiku osakond. Seoses kahe riigiasutuse liitumisega täidab alates 1. jaanuarist 2018. aastal riikliku maaeluvõrgustiku ülesandeid PMK maaelu võrgustikutöö osakond.

Lisaks täpsustatakse tehnilise abi määruses kuludokumentide esitamise korda tehnilise abi toetuse saamiseks.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi maaelu arengu osakonna kohaliku algatuse ja elukeskkonna büroo peaspetsialist Maarja Männiste (625 6526, maarja.manniste@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud õigusosakonna peaspetsialist Gregori Palm (625 6206, gregori.palm@agri.ee) Keeleliselt on eelnõu toimetanud õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu § 1 kohaselt muudetakse tehnilise abi määrust.

Paragrahvi 1 punkti 1 kohaselt kehtestatakse tehnilise abi määruse § 2 lõige 3 uues sõnastuses. Muudatus on tingitud kahe riigiasutuse liitmisest, mille tulemusena lõpetati MMIK-i tegevus eraldi riigiasutusena.

Paragrahvi 1 punkti 2 kohaselt täiendatakse tehnilise abi määruse § 7 lõike 5 sõnastust. Täiendusega luuakse võimalus, mille kohaselt need asutused ja organisatsioonid, kes täidavad vahetult MAK 2014–2020 rakendamise seotud ülesandeid ei pea esitama koostöökokkuleppes või halduslepingust tuleneva ülesande täitmiseks tehtud kulude nimekirja juhul, kui koostöökokkuleppes või halduslepingus on kindlaks määratud osutatud töö või teenuse ühikuhind.

Perioodil 2014-2020 võivad tehnilise abi toetust saada korraldusasutus, makseasutus ja maaeluvõrgustik, kes omakorda võivad tegevusi tellida lepingutega teistelt asutustelt, kaasaarvatud asutustelt, kes tegelevad vahetult maaelu arengukava rakendamisega. Sestap on Maaeluministeerium (edaspidi *ministeerium*) kui korraldusasutus ja PRIA kui makseasutus sõlminud koostöölepped ja halduslepingu Keskkonnaameti, Veterinaar- ja Toiduameti, SA-ga Erametsakeskus, Põllumajandusameti ja Põllumajandusuuringute Keskusega (edaspidi *kontrolli- ja hindamisasutused*), kelle ülesanded maaelu arengukava rakendamisega ei ole muutunud võrreldes eelmise perioodiga. Sisuliselt on kontrolli- ja hindamisasutused muutunud PRIA ja ministeeriumi suhtes teenuse osutajateks, kelle kulud kajastatakse tegevuskuludena.

Kehtiva määruse sõnastuse kohaselt tuleb kontrolli- ja hindamisasutustel esitada PRIA-le või ministeeriumile arve, tööde-üleandmise vastuvõtmise akt ja kulude nimekiri vastavalt koostöökokkuleppele või halduslepingule. Juhul, kui kontrolli- või hindamisasutus töötab välja vahetult MAK 2014–2020 rakendamise seotud töö või teenuse ühikuhinna, siis ei pea ta PRIA-le esitama kulude nimekirja, kui nii on kokku lepitud koostöökokkuleppes või halduslepingus. Ühikuhindade kasutuselevõtt kontrolli- ja hindamisasutuse tehtud kulude hüvitamiseks suurendab tehnilise abi toetuse väljamaksmise paindlikkust ning vähendab kontrolli- ja hindamisasutuste halduskoormust.

Eelnõu § 2 kohaselt muudetakse seire ja hindamise määrust.

Paragrahvi 2 punkti 1 kohaselt asendatakse seire ja hindamise määruse § 2 lõikes 1 tekstiosa „Maamajanduse Infokeskus (edaspidi *MMIK*)” tekstiosaga „Põllumajandusuuringute Keskus (edaspidi *PMK*)”. Muudatus on tingitud MMIK-i liitmisest PMK-ga.

Paragrahvi 2 punkti 2 kohaselt tunnistatakse kehtetuks seire ja hindamise määruse § 3 lõiked 1 ja 2, sest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2393, 13. detsember 2017, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, ning (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta (ELT L 350, 29.12.2017, lk 15–49), artikli 1 punkti 25 kohaselt tunnistatakse maaelu määruse artikli 66 lõike 1 punkt b kehtetuks.

Paragrahvi 2 punktiga 3 ühtlustatakse kehtivas seire ja hindamise määruses lühendite kasutamist eelnõu § 2 punkti 1 kohaselt.

Paragrahvi 3 kohaselt rakendatakse määrust tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2018 seoses maaeluministri 25.09.2017. a käskkirja nr 1.1-2/118 „Maamajanduse Infokeskuse ja Põllumajandusuuringute Keskuse töö ümberkorraldamine” jõustumisega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel on võetus aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 2017/2393,13. detsember 2017, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, ning (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), ja maaeluministri 25.09.2017. a käskkiri nr 1.1-2/118 „Maamajanduse Infokeskuse ja Põllumajandusuuringute Keskuse töö ümberkorraldamine“.

4. Määruse mõjud

Arengukava seireks ja hindamiseks nõutaval tasemel vajalik halduskoormus oluliselt ei suurene. MMIK-i töötajad jätkavad ümberkorraldatud PMK-s töötamist nendega varem sõlmitud töölepingute alusel.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamiseks vajalikud kulud (näiteks seirekomisjonide korraldamise kulud, hindamistegevusteks vajalikud kulud) kaetakse arengukava tehnilise abi toetusest, mida rahastatakse 85% ulatuses EAFRD-st ning 15% ulatuses Eesti riigi eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2018. aastal.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu väljatöötamisse olid kaasatud kõik organisatsioonid, kes hindamiskava kohaselt on seotud arengukava seire ja hindamistegevustega. Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu Rahandusministeeriumile.